

Quercus rubra

39

Amerikaanse eik

De Althæa Pers

AS

BLAD

BLOEIWIJZE

BIJPRODUCT

STUIFMEEL

WORTEL

ZAAD

ZOMERTAK

HOUT

SCHORS

VRUCHT

GASTEN DIERLIJK

GASTEN PLANTAARDIG

TAKDOORSNEDE

WINTERTAK

Quercus rubra

Amerikaanse eik

De naam Quercus betekent letterlijk eik. De Latijnse toevoeging staat voor de kleur rood en verwijst hiermee naar de herfstkleur van het blad.

¶ De Amerikaanse eik stamt uit de familie van de napjesdragers, waartoe ook de beuk en de kastanje behoren. Deze familienaam komt van een uitgroeisel aan de voet van de vrouwelijke bloemen, het zogenaamde napje. Later in de groei omgeeft dit napje de afzonderlijke of gezamenlijke vruchten geheel of gedeeltelijk. Bij de eik is dit het hoedje van de eikel.

¶ Het oorspronkelijke verspreidingsgebied van de Amerikaanse eik is Noordoost-Amerika. In de 18e eeuw is hij in Europa ingevoerd en na de eerste cultures in botanische tuinen en privé-parken, heeft men hem in de Europese bossen aangeplant. In 1825 werd hij door de toenmalige regering in ons land ingevoerd. De reden was de zeer snelle groei. Het rendement zou daardoor veel groter zijn dan dat van de al aanwezige eiken. Dat viel in de praktijk echter tegen. Ze groeiden inderdaad sneller, maar het hout is van mindere kwaliteit en voor minder doeleinden bruikbaar dan het hout van de zomer- of wintereik. Ze zijn minder bestand tegen wind en groeien ook gemakkelijker krom. Ze zijn inmiddels zo goed geacclimatiseerd in Europa, dat de kunstmatig aangeplante bossen zich uit zichzelf vermeerderen en

dus kan de Amerikaanse eik nu als ingeburgerd worden beschouwd.

¶ De Amerikaanse eik groeit zowel op een rijke bodem als op arme en droge zandgronden. Hij groeit echter niet of slecht op kleigronden en op gronden met een hoge zuurgraad. De boom groeit in zijn eerste levensjaren veel sneller dan de zomer- of de wintereik. In het jaar van de kieming wordt hij al een halve meter hoog. De behoefte aan licht is niet zo groot. Voor andere boomsoorten is de Amerikaanse eik een heuse concurrent. Dit komt zowel door zijn uitgebreide wortelstelsel als door zijn kroon die, waar hij de kans krijgt, breed uitgroeit. Hij bereikt een hoogte van zo'n 25 meter.

¶ De bladeren zijn groot, tot wel twintig centimeter, en ze zijn scherp gelobd. De kleur is dofgroen en in de herfst vindt er een schitterende verkleuring plaats. Dan verloopt de kleur van prachtig geel tot fel roodbruin. Takken met de herfstbladeren van de Amerikaanse eik vinden we dan ook veel terug in herfstboeketten bij de bloemist. De strooiselvertering is matig; door de grote bladproductie en de grootte van de bladeren ligt er altijd een dikke laag van niet vergaan blad onder de boom.

¶ De Amerikaanse eik bloeit om de twee tot vijf jaar. De katjes komen gelijk met de bladeren uit. De mannelijke bloemen zijn dunne katjes van enkele centimeters. De vrouwelijke bloemen zitten verspreid langs een aarsteel, die in de bladoksel ontspringt.

¶ De vruchten zijn brede, bolronde, donkere,

roodbruine eikels met een scherpe punt en een afgeplatte voet. Ze zitten in ondiepe napjes. Die napjes zijn voorzien van schubben die aan de randen naar binnen gekromd zijn. De steeltjes zijn circa één centimeter lang. De eikels zijn pas in het tweede jaar na de bloei rijp en kiemen daarna na de winter.

¶ Het hout van de Amerikaanse eik heeft niet dezelfde kwaliteiten als het veel geroemde hout van de zomer- of wintereik. Het is grover van structuur, iets moeilijker te bewerken en het heeft een neiging tot werken. De afwezigheid van thyllen maakt het hout ongeschikt voor buitengebruik. Thyllen zijn de verstoppingen die voorkomen in de poriën en vaten van Europees eikenhout. Thyllen dichtten de vaten en maken het hout daardoor waterdicht en duurzaam. Ze voorkomen bovendien dat bacteriën en schimmels makkelijk tot in de kern van het hout kunnen doordringen. Nogmaals, het hout is dus niet geschikt voor buitenwerk, als sloopshuid of voor gebruik als vat. Wel wordt het veel toegepast bij de productie van meubels, betimmeringen en trappen.

¶ Doordat de Amerikaanse eik relatief nog maar kort in onze streken voorkomt, kunnen we hem niet de voorname rol toekennen die de Europese eik heeft in mythologie, geloof en folklore. Voor dat laatste wordt verwezen naar de beschrijving van de zomereik.

Vindplaats : Asselt, Veluwe bij Apeldoorn.

